

[Boligministeren.]

bevægelsens store betydning også inden for byggesektoren, og lad mig pege på, at op imod halvdelen af boligselskabernes omkring 275.000 boliger i dag drives på andelsboligbasis. Det er vanskeligt at se, hvordan forslaget, som forslagsstillerne mener, skulle skabe mere nærdemokrati for beboerne i de almennyttige andelsboligforeninger. Beboerne i disse foreninger træffer allerede nu selv alle afgørelser og beslutninger uden indblanding fra andre. I de andre boligselskabsformer er beboerne i loven sikret medindflydelse på væsentlige områder inden for den daglige drift i de ejendomme, hvor de bor.

Er det mon egentlig ønsket om nærdemokrati, der har været en afgørende bevæggrund for forslagsstillerne? Er det ikke mere konstante økonomiske betragtninger, der ligger til grund for forslaget? Hr. Brixtofte siger jo i fremsættelsestalen, at andelsejerne i en andelsboligforening gennem deres andelsbevis vil få andel i den fælles opsparing, i den fælles værdistigning, og vil kunne få godtgjort de beløb, der er anvendt til forbedringer af boligen. Heri ligger nok det primære indhold i forslaget. De almennyttige selskabers ejendomme skal kunne omdannes til private andelsboligforeninger, således at beboerne selv skal kunne sælge deres andel. Det er i strid med det fundamentale princip inden for det almennyttige byggeri. Her kan andelshaverne nemlig ikke sælge deres andel, og de kan heller ikke få godskrevet prioritetssparing i ejendommen eller værdistigning.

Det siges også i bemærkningerne til forslaget, at det ikke vil medføre en formindskelse af den samlede bestand af almennyttige boliger. Det skal ses på baggrund af forslagets bestemmelse om, at det beløb, som boligselskaberne får ved salg af ejendommene, skal indbetales til staten og Boligselskabernes Landsbyggefond med halvdelen til hver. Det beløb, som landsbyggefonden på denne måde får indbetalt, tænkes altså anvendt til finansiering af nyt byggeri.

Mener hr. Brixtofte, at det nye byggeri, som finansieres af disse midler, vil kunne bruges til bl. a. at løse de sociale opgaver, som de almennyttige boligselskaber i dag løser i de ældre ejendomme, altså de ejendomme, som, hvis forslaget vedtages, skal kunne sælges til beboerne? Heroverfor vil jeg gerne pege på, at der bliver en helt afgørende forskel i udlejningsprisen. Huslejen i det byggeri, der sættes i

gang i dag, ligger i hovedstadsområdet på omkring 250 kr. pr. m². Til sammenligning ligger lejen i ejendomme, der er opført i begyndelsen af 1960'erne, på 120–130 kr. pr. m². Hvis de ældre ejendomme skulle gå ud af den almennyttige boligmasse, kan boligselskaberne ikke løse de sociale boligopgaver, som de klarer i dag. Hvor skal man skaffe boliger til rimelig pris til boligsøgende med små indkomster? Hvordan skal vi klare genhusningen ved kondemnering, sanering, ved brandsikringsarbejderne? Forslagsstillerne skylder os svar på disse spørgsmål, som for mig at se er helt fundamentale problemer ved dette lovforslag. Det var i øvrigt de samme betragtninger, den daværende boligminister Johan Philipsen gjorde gældende, da dette forslag var et konservativt forslag.

Til sidst et par bemærkninger om ikrafttrædelsesdatoen. Det foreslås, at forslaget skal træde i kraft den 1. april 1979, altså samtidig med udløbet af den nuværende boligforligsperiode. Efter fremsættelsestalen er dette tidspunkt valgt for at undgå enhver diskussion om modstrid med den eksisterende boligpolitiske aftale. Jeg ved naturligvis lige så lidt som andre, hvad der skal ske, når den nuværende boligforligsperiode er udløbet, men det virker for mig besynderligt, at venstre kan mene, at det er rimeligt at gennemføre et sådant forslag på nuværende tidspunkt og lade det træde i kraft om 2½ år uden hensyn til den lovgivning, der i øvrigt skal gennemføres til den tid. En gennemførelse af lovforslaget vil, selv om ikrafttrædelsen udskydes, ikke kunne undgå at påvirke forholdene inden. Det vil kunne få en helt gennemgribende og efter min mening uoverskuelig virkning, ikke bare for de enkelte almennyttige boligselskaber, men for hele den almennyttige boligvirksomhed og dermed også for store grupper af boligsøgende og for samfundet som helhed.

Det er vist fremgået af mine bemærkninger – men lad mig da for en god ordens skyld præcisere det – at jeg ikke kan acceptere dette forslag.

Kaj Poulsen (S):

Dette forslag er vel et af de kendteste, vi har fået fra hr. Brixtofte, som han har kørt på i mange år. Hr. Brixtoftes demagogi vil næsten ingen ende tage, når der skal tales om dette forslag, og det vil også nok vise sig om et øjeblik, når hr. Brixtofte skal have ordet.